MOBYCON

EVALUATIERAPPORT

In opdracht van:
Gemeente Hilversum

Projectnummer:
M10000-R-E

Datum:
27-03-2026

Procesevaluatie uitbreiding betaald parkeergebied Hilversum

Bijlage 1

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

BIJLAGE 1: KADERS EFFECTEVALUATIE **3**

Procesmatige kaders 3

Inhoudelijke kaders 4

Colofon

Copyright
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

BIJLAGE 1: KADERS EFFECTEVALUATIE

Deze bijlage bevat de procesmatige en inhoudelijke kaders voor de effectevaluatie van de uitbreiding van betaald parkeren, de evaluatie die volgt op de procesevaluatie uit voorliggend rapport. De kaders zijn getoetst en aangevuld door raadsleden in de bijeenkomst van 16 februari 2026. Met kaders wordt gedoeld op procesmatige en inhoudelijke afbakeningen of spelregels voor de effectevaluatie. De uitwerking is bedoeld als richtinggevend kader voor de uitvoering van de effectevaluatie. Op basis van deze kaders wordt een plan van aanpak uitgewerkt voor de effectevaluatie.

Procesmatige kaders

1. **Reikwijdte van de evaluatie**

- De effectevaluatie richt zich expliciet op de effecten van de uitbreiding van betaald parkeren, en niet op een heroverweging van het parkeerbeleid als zodanig.
- Tijdsscope:
  - primaire periode: vanaf september 2025 (voltooiing van de uitbreiding) tot en met het voorjaar van 2027 (voor nu indicatief, afhankelijk van de planning van de effectevaluatie). Deze periode vormt de kern van de effectevaluatie en heeft betrekking op de fase na voltooiing van de uitbreiding;
  - secundaire periode: vanaf begin 2023 tot en met september 2025. Deze periode wordt gebruikt als referentie om ontwikkelingen vóór de uitbreiding te duiden.
- Ruimtelijke scope: er worden 3 gebiedstypen gedefinieerd die alle drie in dezelfde mate worden meegenomen:
  - het gebied waar al betaald parkeren gold vóór de afgelopen uitbreidingsronde;
  - de gebieden waar het betaald parkeren is uitgebreid in 2024 & 2025;
  - de gebieden waar tot op heden geen betaald parkeren geldt (buiten de buitenring).

    Alle bovenstaande gebieden worden meegenomen om verschillen en verschuivingen goed te kunnen interpreteren.

2. **Toepassing van methoden**

- In de effectevaluatie wordt gewerkt met een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden.
- Kwantitatieve data omvatten onder andere:
  - parkeerdrukmetingen (met aandacht voor meetmomenten en interpretatie);
  - gegevens over vergunningen (typen, aantallen en ontwikkelingen);
  - beschikbare data over opbrengsten en gebruik van betaald parkeren;
  - informatie over de toepassing en werking van de POET-regeling;
  - enquêteresultaten over gebruikersperspectieven.
- Kwalitatieve data richten zich op:
  - ervaringen en percepties van betrokkenen;
  - verdiepende inzichten die niet (volledig) uit cijfers zijn af te leiden.
- De kwantitatieve analyse fungeert als een ‘brede thermometer’, terwijl kwalitatieve methoden worden ingezet voor verdieping en duiding.
- Door verschillende bronnen te combineren wordt gezocht naar bevestiging van verklaringen, maar ook naar fricties of tegenstrijdigheden tussen cijfers en beleving.

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

3. **Betrekken van stakeholders**

- Inwoners, ondernemers, onderwijs- en zorginstellingen en andere belanghebbenden worden actief betrokken via passende en gedifferentieerde methoden, bijvoorbeeld via een enquête die breed wordt uitgezet.
- Stakeholders worden geraadpleegd om hun ervaringen, knelpunten en percepties op te halen; deze vormen een expliciet onderdeel van de input voor de analyse.
- In het kwalitatieve spoor wordt ingezoomd op specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld inwoners van overloopgebieden, ondernemers, zorg- en onderwijsinstellingen). Dit doen we door gesprekken te voeren met verschillende panels.
- De wijze van participatie en raadpleging wordt nader uitgewerkt in een participatieplan.

4. **Onafhankelijkheid**

- De effectevaluatie wordt uitgevoerd door een kundig extern en onafhankelijk bureau.
- De gemeentelijke organisatie levert data, context en input, maar heeft geen invloed op de conclusies.
- Er wordt gewerkt met een klankbordgroep die:
  - procesmatig toetst of het onderzoek zorgvuldig en transparant verloopt;
  - inhoudelijke duiding kan geven bij interpretatie van resultaten.

    Daarmee wordt gestreefd naar een zorgvuldige interpretatie van data en bevindingen.

Inhoudelijke kaders

1. **Realisatie van beleidsdoelstellingen**

- Aan de uitbreiding van betaald parkeren liggen verschillende beleidsdoelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit en Parkeerbeleid Hilversum ten grondslag.
- De effectevaluatie toetst in welke mate deze doelstellingen zijn gerealiseerd, voor zover het effect redelijkerwijs inzichtelijk te maken is.
- De evaluatie toetst de realisatie van vastgestelde doelen, zonder deze opnieuw te wegen of te herformuleren.

2. **Brede maatschappelijke effecten**

- De uitbreiding van betaald parkeren kan effecten hebben op meerdere maatschappelijke thema's, zowel positief als negatief. Denk aan thema's als woningbouw, leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte.
- In de effectevaluatie wordt aandacht besteed aan deze mogelijke effecten, voor zover deze redelijkerwijs inzichtelijk te maken zijn.
- Deze mogelijke effecten worden voor zover mogelijk in beeld gebracht met behulp van mobiliteitsdata, andere relevante data en het ophalen van percepties.
- Er wordt expliciet onderkend dat veel factoren invloed hebben op deze thema's. De evaluatie brengt daarom geen harde causaliteit in beeld, maar onderzoekt mogelijke samenhang en duidt deze waar mogelijk.

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

3. **Ervaren effecten door doelgroepen**

- De effectevaluatie onderzoekt hoe verschillende doelgroepen de uitbreiding van betaald parkeren ervaren.
- Hierbij wordt onder andere gekeken naar:
  - inwoners (zowel autobezitters als niet-autobezitters);
  - ondernemers;
  - bezoekers en forenzen;
  - werknemers/gebruikers van andere voorzieningen.
- De beleving en perceptie van doelgroepen worden waar mogelijk getoetst aan cijfermatige data.
- Verschillen tussen wijken en typen gebieden (bijvoorbeeld uitbreidingsgebieden en overloopgebieden) worden expliciet in beeld gebracht.

4. **Gedragskeuzes en -verandering**

- De effectevaluatie onderzoekt de mogelijke samenhang tussen de uitbreiding van betaald parkeren en veranderingen in gedrag.
- Aandachtspunten zijn onder andere:
  - veranderingen in autobezit en autogebruik;
  - verschuivingen naar fiets, openbaar vervoer of andere vervoersvormen;
  - veranderingen in keuzes voor parkeerlocaties.
- De analyse richt zich op het herkennen van trends en patronen.
- Net als bij andere inhoudelijke kaders wordt geen directe causaliteit verondersteld, maar wordt gezocht naar samenhang en duiding, mede in relatie tot nationale trends.

5. **Onvoorziene en ongewenste effecten**

- De effectevaluatie signaleert onbedoelde of ongewenste (neven)effecten van de uitbreiding van betaald parkeren.
- Voorbeelden hiervan zijn:
  - waterbedeffecten, zoals verhoogde parkeerdruk aan de randen van het betaald parkeergebied of richting het centrum;
  - effecten op specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld op het gebied van toegankelijkheid, inclusiviteit en bereikbaarheid;
  - mogelijke ongewenste effecten van de POET-regeling op het gebruik van opritten.
- Waar mogelijk worden deze effecten gekwantificeerd; als dat niet kan, worden ze kwalitatief beschreven en geduid.

6. **Financiële effecten en uitvoeringskosten**

- De effectevaluatie besteedt aandacht aan de financiële effecten van de uitbreiding van betaald parkeren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:
  - opbrengsten (zoals parkeerinkomsten en vergunningsgelden);
  - kosten (zoals handhaving, uitvoering, communicatie, systemen en beheer);
  - eventuele verschuivingen in kosten en opbrengsten tussen gebieden.
- De evaluatie beschrijft de ontwikkeling van financiële resultaten in de tijd, waarbij de periode vóór de uitbreiding als referentie wordt gebruikt.
- De evaluatie maakt onderscheid in de financiële effecten van de uitbreidingsmaatregel en de financiële effecten van het Parkeerbeleid Hilversum in algemene zin.
- De financiële analyse wordt nadrukkelijk in samenhang gezien met de andere inhoudelijke kaders, en vormt geen dominante beoordelingsmaatstaf voor het slagen van het beleid.

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

7. Lessen en aanbevelingen

- De effectevaluatie mondt uit in concrete en uitvoerbare aanbevelingen.
- Deze aanbevelingen kunnen betrekking hebben op:
  - verbetering van de uitvoering bij toekomstige trajecten;
  - aanpassing van monitoring en dataverzameling;
  - eventuele bijstelling of verfijning van het huidige beleid.
- De aanbevelingen zijn gebaseerd op de bevindingen uit de effectevaluatie en sluiten aan bij de gesignaleerde effecten, knelpunten en aandachtspunten.

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

MOBYCON

VERKEER • MOBILITEIT • VERVOER

DELFT • 'S-HERTOGENBOSCH • ZWOLLE • OTTAWA

Postbus 2873 • 2601 CW Delft • t (015) 214 78 99 • info@mobycon.nl • www.mobycon.nl